

Česká obchodní inspekce

inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně
třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno

Č.j.: ČOI 146642/18/3000/P/N

V Brně dne: 26. listopadu 2018

Sp.Zn: 835/30/18

PŘÍKAZ

Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně, jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů a místně příslušný správní orgán podle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“), rozhodl podle ust. § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), takto:

obviněná: MOL Česká republika, s.r.o.

sídlo: Purkyňova 2121/3, 110 00, Praha 1 - Nové Město

IČ: 494 50 301

I. se uznává vinnou z porušení právní povinnosti, kterého se dopustila tím, že

dne 7. 8. 2018 na čerpací stanici MOL - 3071, na adrese D2 směr Brno, ZELENÁK, Velké Němčice, 691 63, prodávala pohonnou hmotu (BA 95 Super, vzorek č. 254/30/18/V), která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě inspekční zprávy č. 2099/2018 ze dne 9. 8. 2018, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota BA 95 Super, vzorek č. 254/30/18/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 228+A1 a to v ukazateli "Tlak par DVPE", kdy zjištěná hodnota činila 63,4 kPa, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 43,0 kPa a maximálně 62,0 kPa, a tím porušila právní povinnost uvedenou v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a naplnila skutkovou podstatu ust. § 9 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

- II. Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněné ukládá podle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení ve spojení s ust. § 90 odst. 1, ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich,

pokuta

ve výši **150.000,- Kč** (slovy: stopadesátisíkorunčeských),

Uloženou pokutu je obviněná povinna uhradit ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. účtu 3754-829011/0710, VS 1108353018, KS: 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Dne 7. 8. 2018 provedli inspektoři České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně, třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno, kontrolu včetně odběru kontrolních vzorků pohonných hmot na čerpací stanici MOL - 3071, na adrese D2 směr Brno, ZELEŇÁK, Velké Němčice, 691 63, kterou provozuje obchodní společnost MOL Česká republika, s.r.o. Při kontrole a odběru vzorků byl přítomen vedoucí čerpací stanice [REDAKCE] O tomto byl sepsán úřední záznam.

Dne 26. 9. 2018 byl inspektory na pracovišti inspektorátu vyhotoven protokol o kontrole, jehož přílohou byl úřední záznam ze dne 7. 8. 2018 včetně příloh (Protokol o odběru vzorků pohonných hmot č. 301808070009602, doklad o koupi, doklad vzorky, stav zásob, inspekční zpráva č. 2099/2018 ze dne 9. 8. 2018, inspekční zpráva č. 2100/2018 ze dne 9. 8. 2018, inspekční zpráva č. 2101/2018 ze dne 9. 8. 2018, Zkušební protokol č. 23544 ze dne 9. 8. 2018, Zkušební protokol č. 23545 ze dne 9. 8. 2018 a Zkušební protokol č. 23546 ze dne 9. 8. 2018), a který byl obviněné coby kontrolované osobě doručen prostřednictvím datových schránek dne 1. 10. 2018.

Obviněná coby kontrolovaná osoba nepodala ke zjištění uvedenému v protokolu o kontrole námitky, ani se jinak nevyjádřila.

Kontrolou bylo zjištěno a prokázáno, že obviněná dne 7. 8. 2018 na čerpací stanici MOL - 3071, na adrese D2 směr Brno, ZELEŇÁK, Velké Němčice, 691 63, prodávala pohonnou hmotu (BA 95 Super, vzorek č. 254/30/18/V), která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě inspekční zprávy č. 2099/2018 ze dne 9. 8. 2018, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota BA 95 Super, vzorek č. 254/30/18/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 228+A1 a to v ukazateli "Tlak par DVPE", kdy zjištěná hodnota činila 63,4 kPa, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 43,0 kPa a maximálně 62,0 kPa.

Prodejem pohonné hmoty, která nespĺňovala požadavky zvláštních právních předpisů, porušila obviněná právní povinnost stanovenou v ustanovení § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a tím naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. a) zákona o pohonných hmotách Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, u výrobce, distributora, dovozce, vývozce, a u provozovatele čerpací stanice, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, v souladu s prováděcím právním předpisem vydaným podle § 3 odst. 4; provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. b) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje plnění povinností podle § 3 odst. 1 a 2, § 5 odst. 3 až 5, § 5 odst. 7 písm. a), b), d) a e) a § 6q odst. 1, 4 a 5.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. c) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje ve spolupráci s orgány správního dozoru podle zvláštních předpisů plnění povinnosti podle § 5 odst. 1 a 6 a § 6q odst. 2 a 3.

Ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách stanoví, že pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Ust. § 3 odst. 4 zákona o pohonných hmotách stanoví, že prováděcí právní předpis stanoví požadavky na složení a jakost pohonných hmot a způsob sledování a monitorování jejich složení a jakosti.

Ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) citovaného zákona stanoví, že právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nespĺňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 tohoto zákona.

Ust. § 9 odst. 14 písm. b) citovaného zákona stanoví, že za přestupek se uloží pokuta do 5 000 000,- Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d), odstavce 4 písm. d).

K tomu lze dodat, že sledování a monitoring složení a jakosti prodávaných pohonných hmot a následnými rozborů zajišťovanými akreditovanou osobou je jedním z předpokladů ochrany spotřebitele a současně znamená omezení rizik nebo způsobení majetkové újmy.

Správní orgán má za prokázané, že postupoval ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Při určení výměry pokuty bylo přihlédnuto ke všem relevantním kritériím pro určení výše trestu danými ust. § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zejména k povaze a závažnosti přestupku, k významu právem chráněného zájmu, ke způsobu spáchání přestupku a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán; dále k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Závažnost přestupku vyjádřil správní orgán výší uložené pokuty.

Správní orgán uvádí, že mimo jiné smyslem přijetí zákona o pohonných hmotách je chránit zákazníka před prodejem nekvalitních pohonných hmot. Zákazník očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost, je však zcela odkázán na solidnost firmy a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost

pohonných hmot zkontrolovat. Pokud prodávající prodá nekvalitní výrobek, poškozují tím zákazníka, neboť kráčí jeho právo na výrobky prodávané v závazně stanovené jakosti.

Nejprve se správní orgán zabýval způsobem spáchání přestupku.

Odpovědnost obviněné za přestupek (prodej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky zvláštních právních předpisů) je objektivní odpovědností, tzn., že správní orgán nezkoumá zavinění, což potvrdil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2010 sp. zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.“ Této odpovědnosti se obviněná tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu, ale může kladně ovlivnit případnou sankci, kterou za porušení ukládá správní orgán, a to v případě, pokud by správnímu orgánu doložila takové podklady, které by mohly prokázat, že příslušné odchylky zapříčinil jiný subjekt. Objektivní odpovědnost je tu dána z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění konkrétních osob by bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Z důvodu zjednodušení postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava přestupků podle zákona o pohonných hmotách a dalších zákonů založena na objektivní odpovědnosti nebo také „odpovědnosti za výsledek“ na rozdíl od odpovědnosti podle trestního práva. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě. Jelikož správnímu orgánu nebyly ze strany obviněné předloženy takové podklady, které by správní orgán mohl vyhodnotit ve prospěch nebo v neprospěch obviněné, musí správní orgán toliko konstatovat, že rozhodl při hodnocení tohoto kritéria tak, jak je výše uvedeno. Je pouze na obviněné, aby si zajistila taková opatření při obměně pohonné hmoty se zimního na letní období, která by následně minimalizovala riziko jejího případného protiprávního jednání.

Dále se správní orgán zabýval následkem protiprávního jednání.

Při své úvaze správní orgán vycházel z následujících skutečností. Tlak par benzínu vyjadřuje jeho těkavost, která ovlivňuje nastartování zážehového motoru v zimním období a provozní bezpečnost při manipulaci, či ztráty benzínu v letním období. Čím je tento tlak vyšší, tím lze snáze spustit motor a rychleji ho zahřát na provozní teplotu, nevýhodou jsou však vyšší ztráty při uskladnění paliva a emise do životního prostředí. Je-li však tlak příliš vysoký, může u vozidel způsobit tvorbu tzv. parních polštářů paliva v dopravním potrubí. Dochází k tomu, že palivo vře v čerpadle, palivové cestě nebo injektorech a tvoří parní bubliny, které znemožňují odměřovat správné množství paliva v karburátoru. Motor nelze nastartovat nebo špatně běží v důsledku příliš chudé směsi. Toto vede k neúměrnému zatížení motoru. U moderních motorů vybavených řídicí jednotkou pro dávkování paliva k těmto negativním jevům nedochází.

Hodnota tlaku par je ovlivněna hlavně množstvím nejtěkavějších složek, tj. uhlovodíků s nízkým bodem varu, těkavost zvyšují i přítomné alkoholy. Pro zimní provoz se požaduje vyšší hodnota tlaku par, pro letní období nižší, aby se minimalizovalo množství nejlehčích podílů benzínů odpařených do ovzduší. Nadlimitní tlak par zvyšuje obsah uhlovodíků, které se z benzínu odpařují do ovzduší při všech jeho manipulacích a tím negativně ovlivňují složení emisí. V praxi se vyšší tlak par v letním období objevuje v důsledku nedostatečné obměny zimního zboží.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a laboratorním rozbořem zjištěným hodnotám správní orgán vyhodnotil následek protiprávního jednání obviněné v její neprospěch.

Taktéž v souvislosti s následkem protiprávního jednání vzal správní orgán v neprospěch obviněné i okolnost, že případné následky se nemusí týkat pouze malého množství zákazníků ale několika desítek (budeme-li brát obecně známé hledisko, že do jedné nádrže osobního automobilu lze natankovat přibližně 50 litrů pohonné hmoty). Stav zásob k 7. 8. 2018 pohonné hmoty BA 95 Super činil 16646 litrů.

Ve prospěch obviněné vzal správní orgán okolnost, že se porušení právní povinnosti stanovené v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách obviněná dopustila poprvé, pokud je správnímu orgánu známo.

Správní orgán přihlédl ve prospěch obviněné k tomu, že tato při kontrole se správním orgánem řádně spolupracovala a snažila se prostřednictvím svých zaměstnanců poskytnout všechny požadované informace. I vzhledem k tomuto mohla potom kontrola proběhnout efektivním a hospodárným způsobem.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlédnutím k okolnostem ve prospěch a v neprospěch obviněné a úvahy správního orgánu, byla obviněné uložena pokuta ve výši 150.000,- Kč, tedy při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí uvedeného v ustanovení § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kdy za přešůpek podle odst. 1 písm. b) může být uložena pokuta do 5 000 000 Kč. Na druhé straně však byla pokuta uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře obviněné, tedy byla pro ni nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti přešůpku i zásadě přiměřenosti používané v řízení o přešůpcích. Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být pro něho nikoli zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena na spodní hranici zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Hlavním účelem uložení sankce ve formě pokuty je důrazně upozornit obviněnou na povinnost dodržovat při své podnikatelské činnosti ustanovení veřejnoprávních předpisů.

Správní orgán v souladu se zásadou rychlosti a efektivnosti řízení vydal dle ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tento příkaz, neboť dospěl k závěru, že je ukládána povinnost v řízení z moci úřední, že skutkové zjištění je dostatečné, skutečný stav věci byl spolehlivě zjištěn. Podkladem pro vydání příkazu je úřední záznam a protokol o kontrole včetně příloh, pořízené v souladu s právními předpisy, o jejichž obsahu nejsou pochybnosti.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

Poučení

Podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu má obviněná právo podat proti tomuto příkazu odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho oznámení u Inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po oznámení příkazu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje.

Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Obviněná je zejména oprávněna dle ust. § 36 správního řádu navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a má právo vyjádřit své stanovisko.

Před vydáním rozhodnutí má obviněná možnost se vyjádřit k jeho podkladům, a to ve lhůtě dané ustanovením § 71 správního řádu. Po uplynutí této lhůty bude vydáno rozhodnutí podle ust. § 94 zákona o přestupcích a řízení o nich.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněná uznána vinnou z přestupku, bude jí, kromě správního trestu, uložena podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu též povinnost nahradit paušální náklady řízení ve výši 1.000,- Kč, které jsou stanovené vyhláškou č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, v platném znění.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím, kde platí, že nebude-li ve stanovené lhůtě zaplacen pokuta, bude vymáhána příslušným správním orgánem.

Mgr. Karel Havlíček
ředitel inspektorátu